

Győr 700 éve város. Lakóinak száma 130.000 x Színháza az elmúlt négy évtizedben a Művelődésház szerényméretű épületében tartotta előadásait. x SZÍNHÁZ GYŐRBEN. x A Kisfaludy Színház új otthonáról, annak építészeti koncepciójáról Vincze Kálmán a Győri Tervező Vállalat igazgatója beszél. x Magyarországon kb. 80 év óta ez az első új színházépület, tehát először volt módunk arra, hogy a színházi funkcionális igényeket maradéktalanul kielégítő épületet tudjunk létrehozni. Ezért a tervezésnél evvel a lehetőséggel élve abból indultam ki, hogy semmit nem fogadok el, hogy így szokták csinálni, mindent elemzek, hogy miért így és a miértékből kell hogy kialakuljon az épület szerkezeti formája, térformája, a funkciók maximális kielégítésével. Nos. Hát elsőképpen a néző látásigényéből indultam ki, amelyik ehhez a gondolatsorhoz vezetett el. x Azon túl, hogy a nézőnek látnia kell a színpadot, egyfajta látásmezőt is kell, hogy élvezzen, és pedig egy fellátási igénye is van, egy magassági élménye, különösen háttér vetített, diszletek, és háttér mentalitás igénye, és ennek van egy 25-30 fokos szögű jó látásra igénye. Nos. Ha ezt minden nézőnek nem is tudjuk biztosítani, hiszen egy lejtős nézőtér elsősoraiban nyilván nagyobb a rálátási szög, mint mondjuk egy páholyos színház legfelső szintjéről, de legalább a nézőtér első harmadának megpróbáljuk biztosítani ezt a jó látási szöveget, ebben az esetben a színpadon hátrafelé haladtunkban egyre nagyobb diszletet kell elhelyeznünk ahhoz, hogy az az égisz érjen. Viszont, amikor el akarjuk tüntetni ezt a diszletet, akkor ezt ~~is~~ felfelé a vonal felé kell felhuzni AA, BB, CC, magassággal, tehát egy erősen meredek felső zsinorpadlás-vonal alakul ki. Ez a néző látásigénye. x Ebből következik egy ferde zsinor padlásigény, szemben azzal a gyakorlattal, amely egy alacsony előcsarnok, egy magasabb nézőtér és egy magas vízszintes fektetésű zsinorpadlás tömeg formájában szokott megjelenni a színházépületben, amelyen a zsinorpadlás egy része felesleges, más része pedig hiányzik. Ha ezt a növekvő magasságigényt, ferde zsinorpadlás igénytel egy kábelszerkezettel kötjük össze, akkor máris a funkcionális térigény és a legkorszerűbb, leggazdaságosabb szerkezet alkalmazásának egysége, mint lehetősége állt elénk. x Egységbe rajzolva, nézőtér, fellátási szög, diszletezés által igényelt ferde zsinorpadlás, nézőtéri bevilágítási igények, előcsarnok terére rálógatott kábel-tető, amelyet egyik oldalon a külvilágtól amugyis elválasztást igénylő színpad háron oldal tömör fala visz. le felső peremgerendája előtt le a földre, mint erőjáték, másik végén az előtetőként szabadon látható vagy vasbeton gerenda vonala vesz fel, amelyet egy konzolos vasbeton gerenda, amely belső előcsarnok térben, a nézőtér alátámasztására vezet le az erőt, alakítja ki az épület főtömegének teljes megformálását. Ennek eredményeképpen az előcsarnok-rendszer viszont erőjátéktól mentes, itten szabadon megnyitható, és szabad tér formálására csoportosítható. x II. felvonás. x 1978. nyarán még nehéz áttekinteni a 700 személyt befogadó nézőtér, a főszínpad meg a mellőkszínpadok összefüggő tereit, a forgószínpad és az öt munkaszintes zsinorpadlás európai méretekkel is korszerű műszaki berendezéseit. x A színpad alatt kap helyet az a gépezet is, amely a süllyeszthető zenekari árok felett akár a vasfüggönyig görditheti előre a forgószin-

pad kazettáját. x Künn, a márvánnyal borított épület két oldalfalán sorról-sorra bontakoznak ki Viktor Vasarely monumentális művei. x Nap mint nap szakmai vendégek járják a színház belső tereit, színpadát. x Így találkoztunk Harag Györggyel, a Kolozsvári Magyar Színház főrendezőjével is. x Nekem mindig az volt a véleményem, hogy színházat bárhol lehet csinálni. Színházi előadást létre lehet hozni egy raktári helyiségben, egy fészkerben, tanyán bárhol, ugyanis úgy véltem, mindig, hogy a színészi játék nem kötődik semmilyen technikai körülményhez. x Lám most meghatottan és csodálkozva állok itt, a Győri színház színpadán. Ez a technika, amely lényegében csak az mondánivaló gazdagítását segítheti, ez a csodálatos apparátus, amely büszkesége nemcsak a városnak, hanem az egész országnak is, kötelezi a színházi embereket, engem is, aki vendég vagyok itten, hogy ezen a színpadon, akár más hasonló színpadon a legtokéletesebbet, tudásunk legjavát nyujtsuk. Ennyi emberi energia, ennyi erőfeszítés megköveteli, hogy ugyanilyen mértékben szolgáljuk mi is ezt az új művészi fajtát, amely nem tűrheti el és nem tűri el a középszerűt, a színvonal alatti művészi megoldásokat. x Még az építőké a színpad, a Kisfaludy Színház művészei már a megnyitó előadásra készülnek, A Fáklyaláng első próbájára látogatott Győrbe Illyés Gyula is. x Megható mindenképpen már az épület maga is. A levegőben még benne van a népszeg a festék szaga. Hát az ember reméli és várja, hogy a szellem fog beköltözni ide a csillogó falak közé. Legnagyobb várakozással néz az ember az elé, hogy milyen ajándékot kap a magyar szellemi élet ezáltal. Győr mindig kitűnő fészke volt a magyar művelődésnek és boldogan várja egész ország, nemcsak Győr közönsége, hogy mi milyen teljesítményre vagyunk, leszünk majd képesek ebben a kitűnő életben. x Ez nem közönséges regriz, ami előtt itten állok, mert volt oka annak, hogy miért dolgoztam igen sokat a dárab után, amikor már egyszer lement sikerrel is. Az elég ritka dolog, hogy valaki olyat javít ki, amire tulajdonképpen nincs panaszra oka. Ennek oka azonban részéről az, hogy valóban másképp láttam sok mindent az előadások tapasztalata alapján. x En csak a munkát kérem ebből az együttesből. Amit tavasszal mondtam Tiszafüreden, azt mondom ma is. A hatalom koszorúja nekem töviskorona. x -Most már valóban átadod? - Csak egyben kell bizonyosságot tennie annak, aki így az élre áll, hogy a hazához és a szabadsághoz hű marad, csak azt kell ~~xxxxx~~ tisztáznia, hogy gondolatban sem volt, csak azt kell megfogadnia, hogy sohasem lesz áruló, hogy árnyékát is elkerüli, elkerülteti az árulásnak. x 1978. nov. 3.-án ünnepe előadásra gyűlnak ki a fények a Győri Kisfaludy Színház új otthonában. Ez az otthon közös büszkesége a mai magyar építészetnek, az egyetemes magyar kulturának, s mindazoknak, akik a színház megalkotásában résztvettek. x Készítették: Bánlaki Zoltán, Görgényi Mária, Kiss Mihály, Kollányi Agoston, Kollányi Judit, Makkai László, Pölhössv István, Szekrényesi Anna, Vancsa Lajos. Készült a ILLIFILM Népszerűtudományesfilm Studiójában. Magyarországon forgalomba hozza a MOKÉP; Eng.sz.: M. 007159/78.